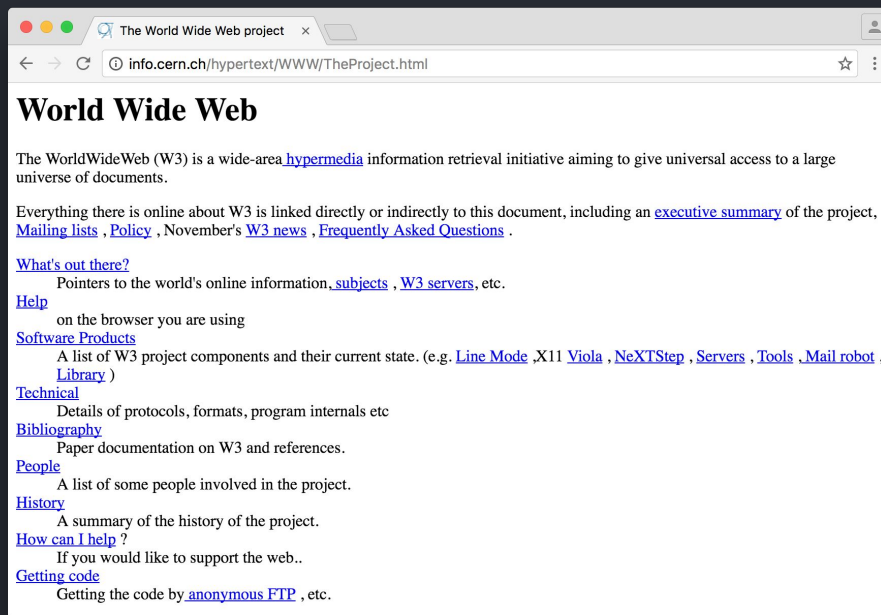

HTML

<abbr> Defines an abbreviation Used to define an embedded acronym	<del> Defines a deleted text cite, datetime	<keygen> Defines a generated key in a form autofocus, challenge, disabled, form, keytype, name	<samp>
<address> Defines an address element Used to define an embedded applet	<details> Defines details of an element open	<kbd> Defines keyboard text	<script>
<area> Defines an area inside an image map alt, coords, href, hreflang, media, ping, rel, shape, target, type	<dialog> Defines a dialog (conversation)	<label> Defines an inline sub window for, form	<section>
<article> Defines an article cite, pubdate	<dfn> Defines a definition term Used to define a directory list	<legend> Defines a title in a fieldset	<select>
<aside> Defines content aside from the page content	<div> Defines a section in a document	 Defines a list item value	<small>
<audio> Defines sound content autobuffer, autoplay, controls, src	<dl> Defines a definition list	<link> Defines a resource reference href, hreflang, media, rel, sizes, type	<source>
<base> Defines a base URL for all the links in a page href, target	<dt> Defines a definition term	<map> Defines an image map name	<span>
<body> Defines the body element Inserts a single line break	<em> Defines emphasized text	<menu> Defines a menu list label, type	<strong>
<button> Defines a push button autofocus, disabled, form, formaction, formenctype, formmethod, formnovalidate, formtarget, name, type, value	<embed> Defines external interactive content src, type, width, height	<meta> Defines meta information content, http-equiv, name	<style>
<caption> Defines a caption text	<figure> Defines a figure src, alt, usemap	<meter> Defines measurement within a predefined range high, low, max, min, optimum, value	<table>
<code> Defines a code element Used to make text bigger	<font> Defines font face, font size, and font color of text	<nav> Defines navigation links	<tbody>
<div> Defines a division Used to define a default font-color, font-size, or font-family for all the document	<footer> Defines a footer for a section or page	<noframes> Used to display text for browsers that do not handle frames	<td>
<div> Defines the direction of text display dir	<form> Defines a form accept-charset, action, autocomplete, enctype, method, name, novalidate, target	<noscript> Defines a noscript section	<textarea>
<div> Defines a long quotation cite	<frame> Used to define one particular window (frame) within a frameset	<object> Defines an embedded object data, form, height, name, type, usemap, width	<tfoot>, <thead>
<div> Defines the body element Inserts a single line break	<frameset> Used to define a frameset, which organized multiple windows (frames)	 Defines an ordered list reversed, start	<th>
<div> Defines a header element Defines information about the document	<h1> to <h6> Defines header 1 to header 6	<optgroup> Defines an option group label, disabled	<time>
<div> Defines a header element Defines information about a section in a document	<header> Defines a header for a section or page	<option> Defines an option in a form	
<div> Defines a header element Defines information about a section in a document	<hgroup> Defines a header for a section or page		
<div> Defines a header element Defines information about a section in a document	<hr> Defines a horizontal line		

Den første websiden

Utvikles og vedlikeholdes av W3C

Et internasjonalt fellesskap for utvikling av åpne webstandarder.

Vi bruker HTML5

Den siste iterasjonen av språket.

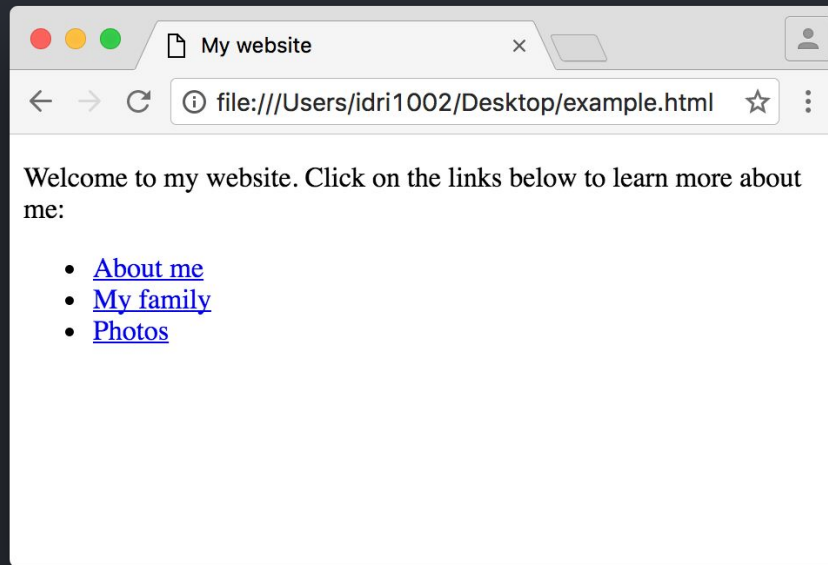
Et markeringsspråk

Tags for å strukturere innholdet og definere kontekst.

Nettleseren tolker html og viser den frem som websider.

To ansikter

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>My website</title>
  </head>
  <body>
    <p>Welcome to my website. Click on the links
      below to learn more about me:</p>
    <ul>
      <li><a href="about.html">About me</a></li>
      <li><a href="family.html">My family</a></li>
      <li><a href="photos.html">Photos</a></li>
    </ul>
  </body>
</html>
```


HTML definerer *ikke* hvordan ting skal se ut

For presentasjon bruker vi CSS (mer om dette i en annen forelesning).

For noen elementer kan man definere utseende uten css.

HTML er ikke et programmeringsspråk

For å legge til funksjon bruker vi JavaScript (egne forelesninger).

Vi kan også bruke PHP, JSF, ASP .Net osv.

Syntaks og Struktur

Syntaks

En tag (kalles også element) med tekst:

```
<tag>Noe tekst</tag>
```

Syntaks

En tag kan være tom:

```
<tag />
```

Syntaks

Vi kan nøste tags:

```
<tag>  
  <tag-child>Noe tekst</tag-child>  
</tag>
```

Syntaks

En tag kan ha ett eller flere attributter:

```
<tag attributeName="value">Noe tekst</tag>
```

Struktur

En webside har tre hovedelementer:

1. Doctype
2. Head
3. Body

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>My website</title>
  </head>
  <body>
    <p>Some text...</p>
  </body>
</html>
```


Doctype

Har tradisjonelt blitt brukt for å fortelle nettleseren hva slags type markup websida bruker.

Må være definert øverst i dokumentet.

Er ikke en tag.

Doctype

HTML 4.01:

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN" "http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
```

HTML5:

```
<!DOCTYPE html>
```

Head

Kontainer for metadata (tittel, linker til andre ressurser, tegnsett).

```
<head>  
  <meta charset="utf-8">  
  <link rel="stylesheet" href="mystyle.css">  
  <title>Et eksempel på en webside</title>  
</head>
```

Body

Alt innholdet.

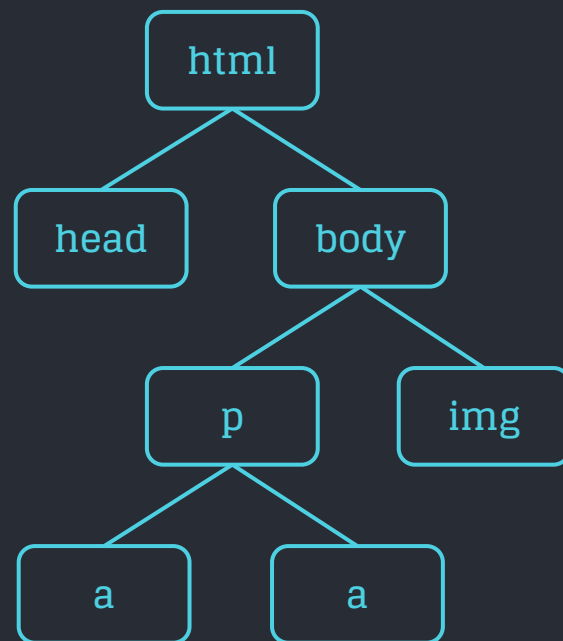
```
<body>  
  <p>Some text...</p>  
  <a href="other_page.html">Link til en annen side</a>  
</body>
```

DOM

Document Object Model.

HTML som en veldefinert trestruktur av objekter.

Kan manipuleres (f.eks. via JavaScript)

Grunnleggende elementer

Overskrifter

`<h1>Største tittel</h1>`

`<h6>Minste tittel</h6>`

`h1 h2 h3 h4 h5 h6`

Paragrafer

`<p>Noe tekst</p>`

`<p>`

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
 adipisicing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut
 labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim
 veniam, quis nostrud exercitation ullamco...

`</p>`

Hyperlenker

```
<a href="sti til ressurs">Lenketekst</a>
```

```
<a href="cv/cv.pdf">Klikk her for å laste ned CV</a>
```

Destinasjonsanker

`<a name="anker">Ankertekst</a>` (kan også bruke id):

```
<a id="kap1">Kapittel 1</a>
```

Referanse på samme side:

```
<a href="#kap1">Kapittel 1</a>
```

Referanse til anker på annen side:

```
<a href="minside.html#kap2">Kapittel 2 på Min side</a>
```

Bilder

``.

Src og alt er påkrevde attributter.

```

```

Kommentarer

```
<!-- Dette er en kommentar som går over to linjer.  
Den ignoreres av nettleseren -->
```

Lister og Tabeller

Unummererte lister

 med listeelementer.

- Egg
- Melk

```
<ul>  
  <li>Egg</li>  
  <li>Melk</li>  
</ul>
```


Nummererte lister

 med listeelementer.

1. Egg
2. Melk

```
<ol>  
  <li>Egg</li>  
  <li>Melk</li>  
</ol>
```

Nøstede lister

- Egg
- Melk
  - Helmelk
  - Lettmelk
  - Skummet melk

```
<ul>  
  <li>Egg</li>  
  <li>Melk</li>  
    <ul>  
      <li>Helmelk</li>  
      <li>Lettmelk</li>  
      <li>Skummet melk</li>  
    </ul>  
</ul>
```

Tabeller

Tabeller brukes for å vise data.

En celle kan inneholde tekst, bilder, andre tabeller osv.

Tidligere benyttet man også tabeller for å styre layout.

Tabeller

En tabell har tre deler:

1. <thead>: Header
2. <tbody>: Data
3. <tfoot>: Bunntekst

```
<table>  
  <thead>...</thead>  
  <tbody>...</tbody>  
  <tfoot>...</tfoot>  
</table>
```

Tabeller

Hver del har en eller flere rader med data:

```
<tr>  
  <td>En celle</td>  
</tr>
```

Tabeller

Fornavn	Etternavn
Ola	Nordmann
John	Doe

```
<table>
  <thead>
    <tr>
      <td>Fornavn</td>
      <td>Etternavn</td>
    </tr>
  </thead>
  <tbody>
    <tr>
      <td>Ola</td>
      <td>Nordmann</td>
    </tr>
    <tr>
      <td>John</td>
      <td>Doe</td>
    </tr>
  </tbody>
</table>
```

Tabeller

Fornavn	Etternavn
---------	-----------

Ola

Nordmann

John

Doe

```
<table>
  <thead>
    <tr>
      <td>Fornavn</td>
      <td>Etternavn</td>
    </tr>
  </thead>
```


Tabeller

Fornavn	Etternavn
Ola	Nordmann
John	Doe


```
<tbody>  
  <tr>  
    <td>Ola</td>  
    <td>Nordmann</td>  
  </tr>  
  <tr>  
    <td>John</td>  
    <td>Doe</td>  
  </tr>  
</tbody>  
</table>
```

A vintage rotary telephone with a dark grey handset and a light grey base. The rotary dial is visible, showing numbers 1 through 0. The phone is resting on a dark wooden surface. The background features a pattern of overlapping circles in shades of yellow and beige. A semi-transparent dark grey rectangular box is overlaid across the middle of the image, containing the text "Stilsetting the old way" in white.

Stilsetting the old way

Før CSS

Før definerte man utseendet på elementer via attributter.

Det er fortsatt mulig (pga bakoverkompatibilitet).

Men bruk heller CSS!

Tekst

Uthevet skrift:

```
<b>Denne teksten blir uthevet</b>
```

Kursiv:

```
<em>Tekst i kursiv her</em>
```

Overstyre nettleserens linjebryting:

```
<br/>
```

Bilder

<img> med attributtene width og height:

```

```

Størrelsen defineres i piksler.

Nummererte lister

Type-attributtet bestemmer utseendet på listemarkøren.

Type=1 er standard, men vi kan også bruke i, I, a eller A.

- I. Egg
- II. Melk

```
<ol type="I">  
  <li>Egg</li>  
  <li>Melk</li>  
</ol>
```

Tabeller

Flere attributter for å styre utseendet:

- `border`: Rammebredde (piksler).
- `width`: Bredde på tabellen (piksler eller prosent).
- `cellpadding`: fyll mellom ramme og innhold (piksler.).
- `cellspacing`: fyll mellom cellene i tabellen (piksler).
- `align`: justering av innhold (left, center, right, top, middle, bottom).

Vi trenger
gode verktøy

Editor

Vi trenger en editor for å skrive og håndtere kode. Atom anbefales:

- Gratis.
- Kryssplattform med versjoner for både Windows, Mac og Linux.
- Funksjonalitet kan legges til gjennom pakker.
- Enkel å installere.

Opplasting

For å gjøre nettsiden tilgjengelig må vi laste opp koden til en webtjener:

- Filezilla er en grafisk SFTP-klient.
- SCP for opplasting via terminal.

Gode råd

Bruk UTF-8!

Bruk UTF-8 så skal det gå dere godt i verden.

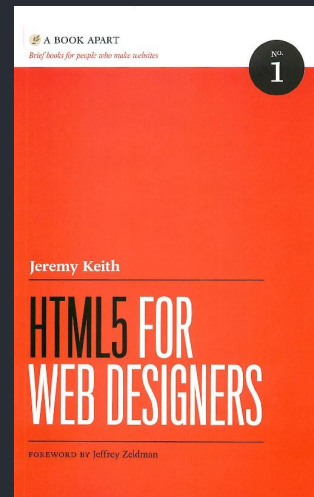
```
<head>  
  <meta charset="utf-8">  
  <title>My website</title>  
</head>
```

Læringsressurser

Først og fremst nettet:

- w3schools.com
- developer.mozilla.org
- stackoverflow.com

Boka “HTML5 for Web Designers”
(abookapart.com) kan også anbefales.

Prøv og feil

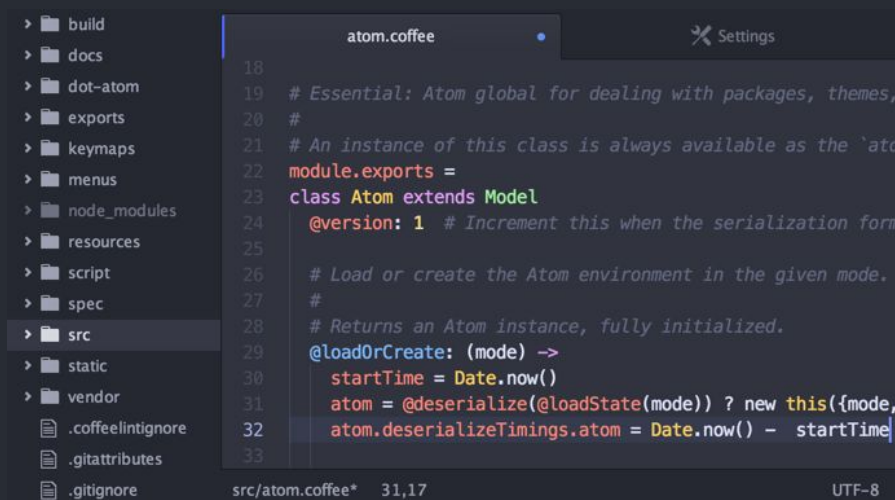
Alt må læres.

Google er din venn.

En god editor er gull

Sett deg godt inn i verktøyet.

Atom anbefales (atom.io).

Bli kjent med nettleserens verktøy

Alle nettlesere har utvikler-verktøy for å se og manipulere HTML.